

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

С.В. ТЕЛЯТНИК

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

telyatniks@yandex.ru

Сьогодні сфера теплопостачання відіграє значну роль у житті кожного українського міста. Стабільна робота підприємств теплопостачання є неодмінною умовою ефективного функціонування економіки України. У тепловому господарстві України існує багато проблем, які останнім часом особливо загострилися. Серед фундаментальних чинників таких проблем чільне місце посідають: низька енергоефективність в теплоенергетичному секторі та низька якість комунальних послуг, які, в свою чергу, обумовлені моральним і фізичним зношенням теплового обладнання і теплових мереж та браком коштів на їхню модернізацію.

Незадовільний фінансовий та технічний стан українських підприємств теплопостачання у відповідності з узагальнюючими проблемами регіонів України вимагає потреби в інвестиціях і уважного розгляду, вивчення та розуміння виробничої ефективності теплопостачання. Фінансово – економічний стан підприємств теплопостачання продовжує залишатися на низькому рівні. Основною причиною складності реформування капіталомісткої теплоенергетики є відсутність накопичення власних фінансових коштів.

Посилює проблеми підприємств теплопостачання також відсутність мотивації до зниження витрат, зниження ресурсної ефективності; обмеженість фінансових коштів на відновлення основних фондів. Недостатня

увага до політики технічного розвитку малої енергетики на регіональному і державному рівні, а також впровадження економічних механізмів залучення інвестицій разом з застарілою системою управління перешкоджають подальшому ефективному розвитку цього сектору економіки.

Таким чином, для розв'язання ключових проблем підприємств теплопостачання слід згрупувати вирішення окремих питань по нижчеперелічених напрямках та підготувати пропозиції щодо їх розв'язання: у сфері нормативно-правового забезпечення; у сфері структурних перебудов та організаційних перетворень; у сфері технічної політики; у сфері економічної та цінової політики.

Розглянемо ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств теплопостачання на прикладі КП «Харківські теплові мережі» (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка техніко-економічних показників КП «Харківські теплові мережі»

Показники	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн.	1086881	1154261	1288722
Фондовіддача основних фондів, грн./грн.	1,78	1,66	1,52
Фондомісткість основних фондів, грн./грн.	0,56	0,60	0,66
Матеріалоємність наданих послуг, грн./грн.	0,94	0,96	0,91
Матеріаловіддача наданих послуг, грн./грн.	1,06	1,04	1,09
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	1937299	1910868	1965212
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	2185777	2222818	2208956
Валовий прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	-248478	-311950	-243744
Чистий прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	-16716	-431729	579664
Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу	0,78	0,57	0,70
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,00	0,71	0,98
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,18	0,81	1,10
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,62	1,43	1,27

Представлені дані в табл. 1 показують, що фондівіддача основних фондів невисока, і спостерігається її зменшення. Це свідчить про недостатню ефективність використання основних фондів. Середньорічна вартість основних фондів з кожним роком збільшується, в 2014 р. в порівнянні з 2012 р. збільшилась на 201841 тис. грн.

На протязі 2012-2013 рр. підприємство працювало збитково, при цьому величина чистого збитку має тенденцію до збільшення. В 2014 р. підприємство отримало чистий прибуток від надання послуг, який становить 579664 тис. грн. Це є позитивною тенденцією і свідчить про покращення у господарсько-фінансовій діяльності підприємства.

Аналізуючи коефіцієнт оборотності оборотних активів можна відмітити, що у 2014 році цей показник зменшився, порівняно з 2012 роком, на 2 %. В 2014 р., порівняно з 2012 роком відбулося зменшення коефіцієнта оборотності оборотного капіталу на 10,2 %, що є негативним явищем, адже свідчить про зменшення обороту оборотних засобів. Негативною є тенденція до зменшення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості.

Таким чином, аналіз основних техніко-економічних показників роботи підприємств теплопостачання свідчить про те, що їх стан є доволі критичним.